

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνία των Πολιτών αγκαλιάζει την Πολυγλωσσία

Ημερίδα

Οι Εθνικές Γλώσσες και η Ορολογία στην Ανώτατη Εκπαίδευση, στην Επιστήμη & στην Τεχνολογία

Διοργάνωση της Ημερίδας

Η Ημερίδα διοργανώνεται στην Αθήνα, Ελλάδα, στις 7 Νοεμβρίου 2013 από την Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και την Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας EAFT.

Η Ημερίδα διοργανώνεται σε σύνδεση με το 9^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία», 7-9 Νοεμβρίου 2013.

Στο παρόν έγγραφο περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες για την Ημερίδα στα κεφάλαια με τους ακόλουθους τίτλους:

Εισαγωγή

Οι εθνικές γλώσσες στην Ανώτατη Εκπαίδευση, η σιωπηρή επανάσταση

Εξερεύνηση της Ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης, αύξηση της ευρωπαϊκής ευαισθητοποίησης

Χώρος διεξαγωγής

Γλώσσες

Διεθνής Επιτροπή Προγράμματος

Ελληνική Οργανωτική Επιτροπή

Πρόγραμμα

Εγγραφές

Οι εθνικές γλώσσες στην Ανώτατη Εκπαίδευση, η σιωπηρή επανάσταση

Το 2008 το μέλος της EAFT που καλύπτει την Ολλανδία και την Φλάνδρα, η NL-Term, διοργάνωσε ένα συνέδριο στις Βρυξέλλες για να διερευνηθεί η προώθηση της αγγλοδίδακτης ανώτατης εκπαίδευσης στην ολλανδικά ομιλούσα Ευρώπη¹. Υπήρχε επείγουσα ανάγκη να εξεταστεί αυτό το θέμα: εκείνο το έτος εκτιμάται ότι το 80% των κύριων μαθημάτων στα πανεπιστήμια της Ολλανδίας διδάσκονταν στα αγγλικά. Τρεις δεκαετίες πριν, αυτό το ποσοστό ήταν μηδέν. Όλα τα μαθήματα, με λίγες μεμονωμένες εξαιρέσεις, γίνονταν στα Ολλανδικά. Στην Φλάνδρα ο αριθμός των αγγλοδίδακτων μαθημάτων ήταν πολύ μικρότερος αλλά αυξανόταν.

Ερωτήσεις. Τι είχε συμβεί; Ποιος το αποφάσισε αυτό; Είχε υπάρξει κατάλληλη δημοκρατική διαβούλευση; Ήταν το διδακτικό προσωπικό προετοιμασμένο γι' αυτήν την μείζονα, ναι,

δραματική αλλαγή στην ακαδημαϊκή παιδεία; Και η ποιότητα της μεταφοράς γνώσης; Αν ο πληθυσμός μάθαινε ότι στα παιδιά του δεν επιτρέπεται πλέον να σπουδάζουν στη μητρική τους γλώσσα, πώς θα αντιδρούσε; Εντούτοις, τα πανεπιστήμια και οι άλλες σχολές πληρώνονται σε μεγάλο βαθμό από τον πολίτη, τον φορολογούμενο. Και τι θα συμβεί εάν το επόμενο κύμα αποφοίτων, εκπαιδευμένο κυρίως στα αγγλικά, εισέλθει στην ολλανδική αγορά εργασίας, για να γίνει εκπαιδευτικός, δικηγόρος, γιατρός, δημόσιος υπάλληλος, μηχανικός, δημοσιογράφος, αγοραλόγος, διευθυντής κτλ., όλα τα επαγγέλματα για τα οποία υποτίθεται ότι απαιτείται ακαδημαϊκός τίτλος; Σκέφτηκε κανένας τις κοινωνικές και πολιτισμικές συνέπειες; Και σκέφτηκαν οι διοικήσεις των πανεπιστημίων τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα; Θέλησαν να αλλάξουν εκ βάθρων τον πολιτισμό και την ταυτότητα της χώρας; Ποιες θα ήταν οι συνέπειες για την ευρωπαϊκή συνεργασία, που είναι θεμελιωμένη πάνω στην πολιτισμική και γλωσσική διαφορετικότητα των λαών και των χωρών που την συνθέτουν;

Μερικές απαντήσεις. Αυτό το φαινόμενο και οι επιπλοκές του για το μέλλον της γλώσσας, για την κοινωνία των πολιτών και το πολιτισμικό, κοινωνικό και δημοκρατικό μέλλον της Ευρώπης και του κόσμου είχε μελετηθεί με την πρόβλεψη αυτής της σπουδαίας πολιτισμικής επανάστασης. Δημοκρατική διαβούλευση των πολιτών δεν είχε πραγματοποιηθεί, οι πολίτες δεν ενημερώθηκαν και ακόμα δεν είναι ενημερωμένοι για την μετάβαση. Οι πολιτικοί, επίσης, δεν ενημερώθηκαν κατάλληλα, ούτε και ρωτήθηκαν· δεν χρειαζόταν επειδή τα πανεπιστήμια αφέθηκαν να αποφασίσουν αυτόνομα για τέτοια ζητήματα που υποτίθεται ότι είναι «εσωτερικά» ζητήματα.

Μια πρόωμη μελέτη για την επίπτωση στη μεταφορά γνώσης στο πλαίσιο ενός τόσο ριζικά αλλαγμένου γλωσσικού καθεστώτος πρόβλεψε σημαντική απώλεια ποιότητας και αποτελεσματικότητας, αλλά δεν υπήρξε ενδιαφέρον για «αρνητικά» σήματα.

Εξερεύνηση της ευρωπαϊκής Ανώτατης Εκπαίδευσης, αύξηση της ευρωπαϊκής ευαισθητοποίησης

Μετά το συνέδριο των Βρυξελλών το 2008, η EAFT και άλλοι ευρωπαϊκοί και εθνικοί ενδιαφερόμενοι φορείς αποφάσισαν να «μετακινήσουν» την ιδέα και σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Η Λουμπλιάνα το 2010 (Σλοβενία) ήταν η δεύτερη στη σειρά με το συνέδριο «*National Languages in Higher Education*», που διοργανώθηκε από κοινού με την Σλοβενική Ακαδημία Επιστημώνⁱⁱ. Μετά το συνέδριο, συντάχθηκε μια Σλοβενική Διακήρυξη για την Σλοβενική γλώσσα στην ανώτατη εκπαίδευση.

Το Ταλίν το 2011 (Εσθονία)ⁱⁱⁱ ήταν η επόμενη σκέψη για την Εσθονία. Ο τίτλος του διεθνούς συνεδρίου που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο του Ταλίν, και υποστηρίχθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας της Εσθονίας ήταν: *Konverents Rahvuskeeled Teaduses ja Kõrghariduses/National conference on Languages in Academic Research and Higher Education (NatAcLang)*

Η Αθήνα το 2013 (Ελλάδα) θα προσθέσει στον κατάλογο ακόμα ένα εθνικό συνέδριο με διεθνή συμμετοχή, που θα αφιερωθεί στην εξερεύνηση της κατάστασης, στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και στην κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών στον ελληνικό χώρο, εξάγοντας συμπεράσματα για την Ελλάδα και την υπόλοιπη Ευρώπη.

Χώρος διεξαγωγής

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κτήριο Κωστής Παλαμάς, Αθήνα, Ελλάδα.

Γλώσσες

Αγγλικά και ελληνικά (ταυτόχρονη μετάφραση).

Διεθνής Επιτροπή Προγράμματος

Jan Roukens, co-chairman (BE)
Panagiotis G. Krimpas, co-chairman (EL)
Jordi Bover i Salvadó (ES Catalunya)
Anna-Lena Bucher (SE)
Gerhard Stickel (DE)
Kostas Valeontis (EL)
Marjeta Humar (SI)
Bénédicte Madinier (FR)
Peep Nemvalts (EE)
Delyth Prys (UK Wales)
Marita Kristiansen (NO)
Jolanta Zabarskaitė (LT)
Ágota Fóris (HU)

Ελληνική Οργανωτική Επιτροπή

Παναγιώτης Γ. Κριμπάς
Άννα Αναστασιάδου-Συμεωνίδου
Μαριλένα Καρυολαίμου
Μαριάννα Κατσογιάννου
Παναγιώτης Κοντός
Άννα Λάμπρου-Γκόνου
Αμαλία Μόζερ
Κατερίνα Τοράκη
Γεώργιος Τσιάμας
Κώστας Βαλεοντής

Πρόγραμμα

- 08:30 Εγγραφές συμμετεχόντων
- 09:30 **Θεοδόσιος Πελεgrίνης**, πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών,
Κώστας Βαλεοντής, πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ,
Εναρξη της διεθνούς ημερίδας, που προηγείται του 9^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
- 09:45 **Androulla Vassiliou**, European Commissioner for Education, Culture, Multilingualism and Youth
Βιντεομήνυμα προς τους συμμετέχοντες στην ημερίδα
- 09:50 **Jan Hoel**, president of the EAFT
Languages and Terminology in a multilingual world
- 10:00 **Άννα Αναστασιάδου-Συμεωνίδου**
Η συμβολή της ελληνικής στη διαμόρφωση της διεθνούς επιστημονικής ορολογίας
- 10:30 **Joseph Mariani**
ICT enabling Language Diversity
- 10:45 Διάλειμμα

- 11:15 **Παναγιώτης Κριμπάς** (Ελλάδα, πρόεδρος)
Jan Roukens (Europe, Netherlands), **Marjeta Humar** (Slovenia), **Jordi Bover i Salvadó** (Spain, Catalonia), **Peep Nemvalts** (Estonia), **Delyth Prys** (United Kingdom, Wales), **Anna-Lena Bucher** (Sweden), **Marita Kristiansen** (Norway), **Μαριλένα Καρυολαίμου** (Κύπρος)
Παρούσα κατάσταση: η χρήση των εθνικών γλωσσών στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.
- 13:15 Διακοπή (ώρα γεύματος)
- 14:30 **Πασχαλίνα Γρηγοριάδου**
Πολιτική και δράσεις πολυγλωσσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- 14:50 **Αμαλία Μόζερ**
Πολιτισμικός κώδικας δεοντολογίας για τους Ευρωπαίους ακαδημαϊκούς
- 15:10 Διάλειμμα
- 15:40 **Jan Roukens & Παναγιώτης Κριμπάς**, συμπρόεδροι
Στη λογομήγυρη (πάνελ) συμμετέχουν οι ομιλητές της ενότητας «Παρούσα κατάσταση».
Τελική Ανοικτή Συζήτηση, επί των κύριων ζητημάτων της ημέρας, με σκοπό να συναχθούν συμπεράσματα και προτάσεις τουλάχιστον σε σχέση με την ελληνική κατάσταση και, τελικά, να διερευνηθεί εάν είναι εφικτή μια Διακήρυξη για την υποστήριξη της διατήρησης της Ακαδημαϊκής Γλωσσικής Διαφορετικότητας στην Ευρώπη.
- 17:40 Λήξη της ημερίδας ΕΛΕΤΟ/ΕΑFT
- 19:00 Εναρκτήρια Συνεδρία του 9^{ου} Συνεδρίου «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

Εγγραφές

Η συμμετοχή στην ημερίδα είναι ελεύθερη· πρέπει όμως οι ενδιαφερόμενοι να εγγραφούν συμπληρώνοντας τη σχετική Αίτηση Εγγραφής και στέλνοντάς την στην ΕΛΕΤΟ.

Ιστοσελίδα: http://www.eleto.gr/gr/ELETO-EAFT_Conference_2013-11-07.html

Την Ημερίδα υποστηρίζουν οικονομικά:

η Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας **ΕΛΕΤΟ**

η Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας **ΕΑFT-ΑΕΤ**

η Γενική Αντιπροσωπεία για τη Γαλλική Γλώσσα και τις Γλωσσές της Γαλλίας **DGLFLF**
το Ίδρυμα Ολλανδικής Γλώσσας (stichting Nederlands **SN**)

ⁱ Nederlands in hoger onderwijs & wetenschap?, proceedings (in Dutch). Editors: Albert Oosterhof e.a. Publisher: Academia Press, Gent, 2008. ISBN 978 90 382 1539 6

ⁱⁱ National Languages in Higher Education/Nacionalni jeziki v visokem šolstvu, proceedings (in Slovene/English). Editors: Marjeta Humar a.o. Publisher: ZRC Publishing, Scientific Research Centre SASA, Ljubljana, 2010.

ⁱⁱⁱ Programme and proceedings Estonian conference 2011 :

<http://www.tlu.ee/files/arts/10106/NatAcb15e4a384567c8341326324c185de828.pdf>